

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta
Ta Ellēnisti Heuriskomena**

Origenes

Rothomagi, 1668

In Leviticvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

rem, & justum; & Bonum Deum; tertium à Marcione fuisse inductum; Malum nempe, qui & Diabolus. Trium ergo suorum principiorum hoc bonum, justum illud, tertium malum esse fingebat. Auctor Dialogi De orthodoxa fide quosdam scribit è Marcionis schola tria hæc ponere principia; ita ut principium bonum justum non sit; justum item non sit bonum; malum nec justum sit, nec bonum: alios vero ex eadem schola duo tantum, ut mox ostendimus, statuere principia, bonum, & malum. Christum autem Opifice natum quidam è Marcionistis; alij ex illis Malo progenitum eum statuere. Id commentum Syriaco cuidam, non Marcioni, Eusebium adscripsisse testatur Auctor Prædestinati à Sirmondo editi libr. 1. Har. 21. At Tertullianus libr. 1. adv. Marcionem, cap. 6. duo duntaxat posuisse illum principia asserit: Alioquin, inquit, certi Marcionem dispartes Deos constitutere; alterum judicem, ferum, bellipotentem; alterum mitem, placidum, & tantummodo bonum atque optimum.

ἐπι τὴν εἰς τὸν θεὸν φύσεως τόνον, &c.] Valentiniani, eorumque consecranci, cum triplex hominum genus statuerent, πνόμενα κῶν, ψυχῶν, & ὀλιμῶν, seu χριμῶν, postremos illos ad interitum factos à Deo, boni quicquam agere non posse decernebant. Vide Nos ad Comm. in Matth. 17. 24. p. 317. & in Ioh. 4. 46. Tom. 18. & in Iohann. 8. 41. Tom. 22. Videndus quoque Origenes Philoc. cap. 20. ex Tom. 3. de Princip. ubi quæcunque fere hic differit, continentur: & cap. 24. & 26. ejusdem Philocalia: & Homil. 6. in Exod. & Homil. 2. in Jerem. ubi Manem Origenis ætate posteriore perstringi falso Genebrardus existimavit; & libr. 1. θεὸν ἐρχῶν, cap. 5, & 8. & libr. 2. cap. 9. & Tract. 35. in Math. & libr. 5. contr. Celsum. Videndus item Irenæus libr. 1. cap. 1. & Tertullianus adv. Valentin. & Epiphanius Har. 31. cap. 7. Porro in eam videntur inducti sententiam Valentiniani ex 1. Ioh. 3. 9, 10. & 1. Ioh. 5. 4, 18. & Judæ 19. Præfuserant ipsis Stoici simile quid propugnantes; quos eleganter confutat Cicero in libro De fato.

P. 19. καὶ ἡ κατὰ ζεῖς, &c.] Verissimum est quod à Genebrardo, & deinde à Tarino observatum est, legisse Origenem: καὶ κατὰ ζεῖς, id enim omnino ratiocinatio eius postulat. Et ab Ebraico quoque contextu negandi particulam abfuisse Origenes ipse testificatur. At univertæ quæ hodie circumferuntur, tum Ebræi exemplaris, tum LXX Senum Editiones habent וְרַחֵם אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, καὶ ἡ κατὰ ζεῖς, cui scripturæ omnes omnino Interpretes consentiunt.

P. 20. ἀφιμῶνας ψυχῶς ἡβ σὺ μακκῶν, &c.] Ita

legebat Tarinus, unde Interpretationem, quam nobis proponit, quomodo exculpare potuerit non video. Legendum, ἐπιμῶνας, & mox, παρ' ἐαυτῶν, id quod vidit Genebrardus.

αὐτὸν ἐν ἐναθ' ἐποσά τε &c.] Hæc ex Ezech. P. 21. 24. 13. petita sunt, ut ex Ebræis, & Vulgata, & reliquis interpretationibus satis constat. At vulgata ἡβ ὁ Editiones multum inde recedunt.

καὶ εἶπε ὁ κυριος.] Ita Homilia 5. in Ezech. P. 22. quam vertit Hieronymus, conceptus est iste Luca locus: Ignem veni mittere super terram, & utinam iam ardeat. Hinc confirmatur prolata ab Hugone Grotio loci hujus Luce interpretatio, qui in antiquis Codicibus ita scriptus extat: καὶ τὴν θελω, εἰ ἴδῃ ἀήφθον; Hunc autem ita distinguit Grotius: καὶ τὴν θελω; εἰ ἴδῃ ἀήφθον. & sic exponit: Quid autem est quod opto? Utinam jamjam accendatur. ei enim cum indicativo, Utinam, apud Hellenistas significare erudite confirmat. Huic expositioni ad stipulantur non Syrus modo, sed Arabs etiam, & Persa; & multo magis ipse, ut liquet, Origenes, quem non ita in Luca legisse crediderim, uti hoc loco scriptum est; sed quum locum ex memoria recitaret, sententiam eandem aliis verbis retulisse verisimile est.

ἐν τοῖς ἀνταῖς εἰς κλεῖ ἐξοδὸν σημειώσαν] P. 24. Quid sint σημειώσεις diximus in Origenianis libr. 3. cap. 2. Hæc appellatione scripta ea continentur quæ ad aliud scriptum adijciuntur. Itaque plena Commentaria, quos Tomos inscripsit Origenes, & Scholia vocabulo isto significata reperias; nam utraque ad contextum adijciuntur, cujus gratia fuerant elaborata. Hoc autem loco Tomi notantur.

IN LEVITICVM.

οἱ δὲ τὸν ἡβ ἀθωπῆτων, &c.] Marcionistas, p. 16. aliosque eorum συμμῶνας laceffit.

IN IOSVE.

ὁ τὸν ἡβ τινῶν ἀαρωσμητων] Et mox: ἐκλόμειν αὐτῶν ἀαρωσμητων τις ἀκόντας μὴ ἐκκαίῃ ἐπὶ ταῖς ἀαρωσμητων τις οὐδ' ἡ ἀαρωσμητων ἀαρωσμητων λεκτιον & sape lectionis Scripturæ mentionem facit hoc capite: prisca enim Ecclesia ea consuetudo fuit, ut populo ad sacra coacto partes quasdam Scripturæ prælegi, & à concionatore exponi Episcopus curaret.